

Wrocław, 10 sierpnia 2001 roku

WK. 0913/428/K-25/01

**Pan
Ryszard Horzaniecki
Burmistrz Gminy Strzelin**

**ul. Ząbkowicka 11
57 – 100 Strzelin**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na mocy ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity z 2001 roku, Dz. U. Nr 55, poz. 577), przeprowadziła w Urzędzie Miasta i Gminy w okresie od 11 kwietnia do 20 lipca 2001 roku kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Strzelin.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole, którego jeden egzemplarz w dniu podpisania wręczono Burmistrzowi Gminy.

Z ustaleń kontroli wynika, że podstawowe zadania określone w uchwałach budżetowych były na ogół realizowane w sposób prawidłowy. Pozytywnie należy ocenić fakt, że w czasie przeprowadzania kontroli podjęto na wniosek kontrolujących działania, które pozwoliły niezwłocznie wyeliminować część nieprawidłowości i uchybień stwierdzonych w toku kontroli, np.:

- nadano statut sołectwu w Głębokiej Śląskiej,
- skorygowano statut sołectwa w Biedrzychowicach,
- dokonano aktualizacji Zakładowego Planu Kont, wdrażając m.in. zasady i plan kont dla ewidencji podatków i opłat oraz uszczegółowiono opis zasad powiązania kont analitycznych z kontami księgi głównej,
- sporządzono zweryfikowany bilans Urzędu za 2000 rok,
- zwrócono do kasy nienależnie pobrany zasiłek okresowy gwarantowany,
- naliczono dzierżawcy targowiska odsetki za nieterminową zapłatę czynszu,
- wyjaśniono prawidłowość przyjętych kwot faktycznie ponoszonych wydatków przy wydawaniu decyzji w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego,
- wysłano pisma do wnioskodawców z wyjaśnieniem przyczyny niezłatwienia ich wniosków w 2000 roku w sprawie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Przeprowadzona kontrola wykazała jednak, że obok wymienionych wyżej pozytywnych faktów, wystąpiły również nieprawidłowości i uchybienia spowodowane m.in. stosowaniem wadliwej interpretacji obowiązujących przepisów, niedostatecznej staranności w ich przestrzeganiu a także niedopełnieniem obowiązków przez niektórych pracowników Urzędu Gminy. Dotyczyło to w szczególności niżej wskazanych zagadnień :

Sprawy organizacyjne, kontrola wewnętrzna i zabezpieczenie mienia.

Sposób prowadzenia ewidencji księgowej nie odpowiadał treści zarządzenia nr 0137/26/97 Burmistrza Miasta i Gminy w Strzelinie w sprawie zakładowego planu kont, w którym nie zostały określone liczba i rodzaj prowadzonych ksiąg głównych.

Nie sporządzano na koniec każdego miesiąca zestawienia obrotów i sald łącznie dla poszczególnych kont w sposób określony w przepisie art. 18 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, co spowodowało błędy w bilansie Urzędu za 2000 rok.

Na raportach kasowych brak było podpisu osoby upoważnionej do ich sprawdzania, co było sprzeczne z zasadami obiegu i kontroli dokumentów ustalonymi w instrukcji obiegu i kontroli dokumentów wprowadzonej zarządzeniem nr 0138/8/91 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 10 grudnia 1991 roku (ze zmianami). Od 2001 roku w przedmiotowym zakresie obowiązuje instrukcja wprowadzona zarządzeniem nr 0152/3/2001 Burmistrza z dnia 24 stycznia 2001 roku.

Ewidencję syntetyczną dochodów i wydatków prowadzono sprzecznie z art. 24 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości; w dniu 15 maja winny być, zgodnie z powołanym wyżej przepisem, sporządzone zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej na dzień 30 kwietnia 2001 roku, natomiast zestawienia te sporządzono 23 maja 2001 roku.

Polecenia księgowania, listy wypłat diet dla sołtysów, zestawienia miesięczne dotyczące rozliczenia wynagrodzeń, listy wypłat prowizji za inkaso podatków, dowody OT i PT sporządzano niezgodnie z wymogami określonymi dla dowodów księgowych w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (brak podpisu osoby kwalifikującej dowód do ujęcia w księgach i wskazującej sposób ujęcia w księgach, brak numeru identyfikacyjnego dowodu, brak daty oraz podpisu osoby odpowiedzialnej merytorycznie za sporządzenie dowodu, osoby sprawdzającej i zatwierdzającej).

Skarbnik Gminy nie złożyła na umowie zawartej z Bankiem Zachodnim (nowelizacja umowy o prowadzenie rachunku bankowego) kontrasygnaty wymaganej przepisem art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 1996 roku, Dz. U. Nr 13, poz. 74 ze zmianami).

Księgi, a tym samym bilanse Urzędu za lata 1996 – 2000, nie odzwierciedlały stanu rzeczywistego, gdyż nie ujmowano w nich wszystkich operacji gospodarczych dotyczących udziałów wnoszonych do ZW i K Spółka z o.o. W świetle art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591 ze zmianami), księgi Urzędu za ten okres należy uznać za nierzetelne.

Dochody budżetowe.

Wnioski w sprawie odroczeń terminów płatności podatków były przyjmowane bez pobrania należnej opłaty skarbowej, wymaganej na podstawie art. 1 ust. 1 pkt 1 lit.a ustawy z dnia 9 września 2000 roku o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 86, poz. 960).

Decyzje w sprawach podatkowych wydawano po terminie określonym w art. 139 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 ze zmianami), lub nie wydawano wcale, naruszając przepis art. 207 tej ustawy.

Deklaracje podatkowe w zakresie podatku rolnego od osób prawnych przyjmowano po upływie terminu określonego w art. 6a. ust. 8 pkt 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity z 1993 roku, Dz. U. Nr 94, poz. 431 ze zmianami), natomiast datę wpływu potwierdzano na dzień określony tym przepisem.

Umarzano raty podatku, które nie stanowiły zaległości, uchybiając przepisowi art. 67 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawano z przekroczeniem terminu załatwiania spraw, określonego w art. 35 ustawy z 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity z 17 marca 1980 roku, Dz. U. Nr 9, poz. 26 ze zmianami) oraz w sposób niezgodny z art. 46 §1 ustawy.

Wydatki budżetowe

Przewodniczący Rady Miejskiej przekroczył granice upoważnienia udzielonego mu przez Radę Uchwałami nr III/18/98 z 22 grudnia 1998 roku i nr XVIII/236/2000 z 23 sierpnia 2000 roku poprzez przyznanie Burmistrzowi dwukrotnie nagród, zarówno w roku 1999 jak i 2000.

Wydatki z tytułu krajowych podróży służbowych odbytych w 2000 roku na kwotę 337,90 zł oraz z tytułu rozliczenia przyznanych ryczałtów na 2000 rok w kwocie 1.092,10 zł wypłacono z budżetu 2001 roku, co uchybia przepisowi art. 102 ust. 1 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 155, poz. 1014 ze zmianami).

Rozliczenia podróży służbowych, w których określono środek lokomocji - samochód prywatny, nie posiadały w załączeniu „ewidencji przebiegu pojazdu” wymaganej na podstawie art. 16 ust. 5 ustawy z 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych.

Polecenia wyjazdów służbowych dla radnych, nie będących pracownikami samorządowymi, podpisywali Zastępca Burmistrza i Sekretarz Gminy, a nie Przewodniczący Rady, mimo nieokreślenia w przepisach wewnętrznych upoważnień w tym zakresie.

W rozliczonych poleceniach wyjazdów służbowych i rejestrach wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych dokonywano poprawek (za pomocą korektora) w sposób niezgodny z zasadami określonymi w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591 ze zmianami).

Polecenia wyjazdów służbowych pracowników Urzędu były rozliczane z uchybieniem przepisom rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 1 czerwca 1998 roku w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 69, poz. 454) i rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z 26 marca 1998 roku w sprawie warunków ustalania i zasad zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych nie będących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 41, poz. 239),

z powodu naliczenia zawyżonej diety (delegacja nr 56/2000), nieustalaniu czasu odbywania podróży oraz stosowania zaniżonych stawek za kilometr przebiegu samochodu.

Ryczałty za dojazdy sołtysów z siedzib sołectw do organów Gminy były naliczane i wypłacane w terminach niezgodnych z określonymi Uchwałą Rady nr XXXI/272/96 z 27 czerwca 1996 roku, a listy wypłat nie spełniały wymogów dowodów księgowych określonych w art. 21 ustawy o rachunkowości.

Inwestycję pn. „Budowa napowietrznej linii energetycznej wraz ze stacją transformatorową zasilającą SUW Dankowice” odebraną w grudniu 2000 roku, do ewidencji środków przyjęto dopiero w trakcie niniejszej kontroli, tj. 16 lipca 2001 roku, co było niezgodne z postanowieniami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Środki wydatkowane na zakup oprogramowania komputerowego na potrzeby Wydziału Rolnego Urzędu oraz wydatki za usługi prawnicze i obsługę BHP ewidencjonowane były niezgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 18 kwietnia 1991 roku w sprawie klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz. U. Nr 39, poz.169 ze zmianami).

Gospodarka środkami rzeczowymi.

Środki trwale były klasyfikowane niezgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych zawartą w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz. U. Nr 112, poz. 1317).

Umorzenia nieruchomości zabudowanej budynkiem byłego Liceum Medycznego dokonano łącznie z gruntem, co pozostaje w sprzeczności z art. 31 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za stwierdzone w toku kontroli uchybienia i nieprawidłowości ponoszą burmistrz jako kierownik Urzędu oraz Skarbnik, z tytułu sprawowanego przez nich nadzoru nad prawidłowym wykonywaniem zadań w zakresie gospodarki finansowej.

Przekazując powyższe Panu Burmistrzowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity z 2001 roku, Dz. U. Nr 55, poz. 577), wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu usunięcie powstałych nieprawidłowości i uchybień, a w szczególności o :

1. Sporządzanie zestawień obrotów i sald łącznie dla poszczególnych kont w sposób określony przepisami art. 18 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości Dz. U. Nr 121, poz.591 ze zmianami).
2. Prowadzenie ewidencji księgowej zgodnie z Zakładowym Planem Kont dla Urzędu Miasta i Gminy wprowadzonym Zarządzeniem nr 0152/34a/2001 Burmistrza z 5 czerwca 2001 roku i przepisami ustawy o rachunkowości.
3. Przeprowadzanie kontroli raportów kasowych zgodnie z przepisami instrukcji wprowadzonej zarządzeniem nr 0152/3/2001 Burmistrza z dnia 24 stycznia 2001 roku.

4. Sporządzanie dowodów księgowych zgodnie z wymogami określonymi dla tych dokumentów w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości. Ewidencjonowanie w księgach Urzędu wyłącznie dowodów spełniających wymogi określone w ww. przepisie.
5. Przestrzeganie przez Skarbnika obowiązku składania kontrasygnaty na umowach, zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 1996 roku, Dz. U. Nr 13, poz. 74 ze zmianami).
6. Opracowanie procedur kontroli wydatków (w tym ich zgodności z planem finansowym) oraz zasad wstępnej oceny celowości ponoszonych wydatków i sposobu wykorzystania wyników kontroli zgodnie z wymogiem przepisu art. 28a ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 ze zmianami).
7. Przestrzeganie obowiązku pobierania należnej opłaty skarbowej w zakresie wynikającym z art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 9 września 2000 roku o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 86, poz. 960).
8. Wydawanie decyzji w sprawach podatkowych w terminie określonym w art. 139 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 ze zmianami).
9. Potwierdzanie dat wpływu deklaracji podatkowych zgodnie ze stanem faktycznym.
10. Zaprzestanie umarzania rat podatku, które nie stanowią zaległości w rozumieniu art. 67 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
11. Przestrzeganie zasady roczności budżetu przy realizacji wydatków, zgodnie z art. 130 ust. 2 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych.
12. Przestrzeganie obowiązku rozliczania ilości przejechanych kilometrów samochodem prywatnym w celach służbowych na podstawie ewidencji przebiegu pojazdu wymaganej na podstawie art. 16 ust. 5 ustawy z 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych, wg wzoru stanowiącego załącznik do rozporządzenia Ministra Finansów z 4 grudnia 2000 roku w sprawie określenia wzoru ewidencji przebiegu pojazdu (Dz. U. Nr 108, poz. 1152).
13. Rozliczanie poleceń wyjazdów służbowych zgodnie z zapisami określonymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 1 czerwca 1998 roku w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 69, poz. 454) i rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z 26 marca 1998 roku w sprawie warunków ustalania i zasad zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych nie będących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 41, poz. 239).
14. Zobowiązanie Zastępcy Burmistrza – Ryszarda Bombasa do zwrotu zawyżonej o 16 zł kwoty diety, wynikającej z rozliczenia delegacji nr 56/2000.
15. Dokonywanie wszelkich poprawek na dokumentach księgowych i w prowadzonych rejestrach zgodnie z zasadami określonymi w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591 ze zmianami).

16. Terminowe odprowadzanie na wyodrębniony rachunek bankowy odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o ZFŚS i ponoszenie wydatków do wysokości posiadanych środków na rachunku tego funduszu.
17. Terminowe naliczanie i wypłacanie ryczałtów dla sołtysów, stosownie do zapisów Uchwały Rady nr XXXI/272/96 z 27 czerwca 1996 roku.
18. Ewidencjonowanie przejętych inwestycji do rejestrów środków trwałych zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości i instrukcją obiegu dokumentów obowiązującą w Urzędzie.
19. Ujmowanie wydatków budżetowych w odpowiednich paragrafach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 18 lipca 2000 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz. U. Nr 59, poz. 688).
20. Klasyfikowanie i umarzanie środków trwałych zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity z 2000 roku, Dz. U. Nr 54, poz. 654).
21. Przestrzeganie postanowień art. 16 c pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, oraz art. 31 ust. 2 ustawy o rachunkowości, stanowiących o niepodleganiu gruntów umorzeniom.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych zwraca się o udzielenie pisemnej informacji w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie realizacji przedstawionych wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:
Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Strzelinie